

Pakkaus- ja pakkausjäteasetus on hyväksytty – elintarvikeyritys, olethan kuulolla?

20.1.2025

EU:n uusi pakkaus- ja pakkausjäteasetus (PPWR) on nyt hyväksytty ja se astuu voimaan syksyllä 2026. Asetuksen tavoitteena on vähentää pakkausjätettä, edistää kierrätystä ja uudelleenkäyttöä sekä rajoittaa tarpeetonta pakkaamista. Elintarvikeyritysten on varauduttava merkittäviin muutoksiin pakkausmateriaalien valinnassa ja esimerkiksi pakkausmerkinnöissä.

Aikaisemmassa SeAMK verkkolehtiartikkelissani lokakuussa 2024 ”PPWR tulee – elintarvikeyritys, oletko valmis?” tehtiin karkean tiivistelmä EU:n uudesta pakkaus- ja pakkausjäteasetuksesta (PPWR) ja sen mukanaan tuomista muutoksista. Lyhyesti sanottuna, PPWR:n päämääränä on vähentää pakkausjätettä ja luonnonvarojen kulutusta sekä edistää pakkausten kierrätystä ja uudelleenkäyttöä.

Tavoitteiden saavuttamiseksi rajoitetaan muun muassa tarpeetonta pakkaamista, edistetään uudelleenkäytettäviä pakkausratkaisuja ja asetetaan kierrätysmuovin käytölle vähimmäistavoitteita. Lisäksi kaikkien pakkausten tulisi olla kierrätettäviä vuoteen 2030 mennessä. PPWR siis vie meitä kohti kestävämpää tulevaisuutta, jossa pakkaukset muuttuvat ympäristöongelmasta kiertotalouden osaksi.

PPWR:n tavoitteena on vähentää pakkausjätettä (kuva: Pixabay).

Lokakuussa asetus ei ollut vielä virallisesti hyväksytty EU:ssa. Nyt tilanne on kuitenkin muuttunut, sillä 16.12.2024 EU:n neuvosto hyväksyi uuden pakkaus- ja pakkausjäteasetuksen. Tämä hyväksyntä merkitsee sitä, että PPWR on saanut lopullisen sinettinsä ja asetus julkaistaan virallisesti tammikuun jälkimmäisellä puoliskolla EU:n virallisessa lehdessä. Asetuksen soveltaminen alkaa 20 päivän ja 18 kuukauden kuluttua julkaisemisesta, eli elokuun puolivälissä tai viimeistään syyskuun alussa vuonna 2026.

Astus etenee portaittain niin, että vuosien 2026–2030 aikana yritysten on kehitettävä uusia pakkauksia korvaamaan kielletyt materiaalit. Myös EU:n yhtenäistetyt uudet standardit pakkausmerkinnöille otetaan käyttöön asteittain. Vuodesta 2030 eteenpäin kaikkien pakkausten on oltava vähintään 70 % kierrätettäviä, muovipakkauksissa on oltava kierrätysmateriaalia määriteltyjen prosenttimäärien verran sekä uudelleenkäyttötavoitteet astuvat voimaan. Vuonna 2038 on odotettavissa lisävaatimuksia kierrätettävyydelle ja vuonna 2040 pakkausten kierrätysmateriaalien osuuden vaatimus tulee kasvamaan.

Vaikutukset elintarvikeyrityksiin

PPWR-asetus tuo mukanaan merkittäviä muutoksia elintarviketeollisuuteen. Uudet säädökset asettavat tiukempia vaatimuksia pakkauksille ja pakkausjätteen hallinnalle, mikä tarkoittaa, että yritysten on varauduttava muuttamaan nykyisiä käytäntöjään ja prosessejaan.

Yksi keskeisistä muutoksista liittyy pakkausmateriaalien valintaan. Elintarvikeyritysten on varmistettava, että sen käyttämät pakkaukset ovat kierrätettäviä ja ne sisältävät mahdollisimman vähän haitallisia aineita ja yhdisteitä, joita ovat mm. BPA ja PFAS. Haitallisten aineiden käytön vähentäminen voi vaatia yrityksiltä suuria muutoksia pakkausmateriaalien valinnassa ja tuotantoprosesseissa. Tämä voi aiheuttaa lisäkustannuksia, mutta samalla tarjoaa mahdollisuuden kehittää innovatiivisia ja ympäristöystävällisempiä pakkausratkaisuja, jotka voivat parantaa yrityksen imagoa ja kilpailukykyä.

PPWR-asetus asettaa tiukemmat vaatimukset myös pakkausjätteen lajittelulle ja kierrätykselle. Elintarvikeyritysten on varmistettava, että niiden jätehuoltojärjestelmät ovat ajan tasalla ja että ne täyttävät uudet standardit. Tämä voi merkitä investointeja uusiin laitteisiin ja infrastruktuuriin sekä henkilöstön koulutusta.

Toisaalta PPWR voi tuoda mukanaan myös uusia mahdollisuuksia. Asetus kannustaa yrityksiä kehittämään kestävämpiä ja ympäristöystävällisempiä pakkausratkaisuja, mikä voi parantaa yrityksen mainetta ja houkutella ympäristötietoisia asiakkaita. Kaiken kaikkiaan PPWR-asetus tarjoaa elintarvikeyrityksille mahdollisuuden kehittää ratkaisuja, jotka parantavat kilpailukykyä ja tuovat pitkällä aikavälillä taloudellisia hyötyjä

Hyväksytty kieliversio on luettavissa

PPWR:n hyväksytyt kieliversiot ovat ladattavissa ja luettavissa EU:n viralliselta sivustolta neuvoston tiedotteen alta täältä. Kyseessä on 264-sivuinen dokumentti, joka sisältää paljon haastavahkoa asiatekstiä. On kuitenkin suositeltavaa, että elintarvikeyritykset tutustuvat itse asetuksen sisältöön, sillä yrityksiä koskee tuottajavastuu ja asetusten noudattamiselta ei voi välttyä. Ympäristöministeriö tiedottaa asetuksen etenemisestä kuten myös pakkausyhdistykset omia jäseniään. Myös me SeAMKissa pyrimme pysymään asiasta ajan hermolla ja tiedottamaan muutoksista Etelä-Pohjanmaan alueella toimivia elintarvikeyrityksiä. Loppupelissä vastuu muutosten käyttöönotosta ja noudattamisesta on kuitenkin yrityksillä itsellään.

Elina Huhta
asiantuntija TKI
SeAMK

Kirjoittaja toimi eteläpohjalaisen ruokayrittäjyyden kehittäjinä Seinäjoen ammattikorkeakoulussa Kestävät ruokaratkaisut -painoalalla.

Artikkeli on osa Seinäjoen ammattikorkeakoulun koordinoimaa VHH – Vastuulliset ja vähähiiliset elintarvikkeet -hanketta, jossa mm. autetaan ja edistetään pienten eteläpohjalaisten elintarvikeyritysten valmiutta entistä vastuullisempaa ja vähähiilisempään elintarviketuotantoon ja tuotteiden kehittämiseen. Hanke on Euroopan unionin osarahoittama.